

O (nowych) zasadach kontroli

Z dniem 1 marca 2011 r. weszła w życie nowa ustawa o publicznym transporcie zbiorowym (Dz. U. z 2011 r. Nr 5, poz. 13) oraz związane z nią zmiany w ustawie Prawo przewozowe (Dz. U. z 2000 r. Nr 50, poz. 601, z późn. zm.). Nowelizacja ustawy sprawi, że osoby, które nie respektują obowiązku kasowania biletów, a podczas kontroli nie wykonują poleceń kontrolerów MZK SA, nie będą czuć się bezkarnie. Należy wyraźnie podkreślić, że pasażerowie, którzy poddadzą się procedurze kontroli biletów, a tym bardziej ci podróżujący z ważnymi biletami nie muszą obawiać się spotkania z kontrolerami. Dla tych podróżnych zmiana przepisów będzie nieodczuwalna.

Od 1 marca konsekwencje odmowy okazania dokumentu tożsamości czy próby ucieczki z miejsca kontroli mogą być znacznie dotkliwsze niż sama opłata dodatkowa nałożona przez kontrolera biletów MZK SA. Policja może ukarać gapowicza mandatem do 500 złotych, a sąd grzywną, w wysokości nawet 5 tys. złotych. Przed nowelizacją pasażerom, którzy nie chcieli poddać się procedurze kontroli nie groziły sankcje karne.

Art 87a. Podróżny, który w czasie kontroli dokumentów przewozu osób lub bagażu, mimo braku odpowiedniego dokumentu przewozu, odmawia zapłacenia należności i okazania dokumentu, umożliwiającemu stwierdzenie jego tożsamości, podlega karze grzywny.

Art 87b. Podróżny, który w czasie kontroli dokumentów przewozu osób lub bagażu nie pozostał w miejscu kontroli albo w innym miejscu wskazanym przez przewoźnika lub organizatora publicznego transportu zbiorowego albo osobę przez niego upoważnioną do czasu przybycia funkcjonariusza Policji lub innych organów porządkowych, podlega karze grzywny.

Nowelizacja ustawy uprawnia kontrolerów do ujęcia gapowicza, który odmawia okazania dokumentu tożsamości lub próbuje oddalić się z miejsca kontroli.

Dla osób, które mimo braku dokumentu tożsamości respektują procedurę kontroli, nowe przepisy nie niosą istotnych zmian. W ich przypadku „ujęcie” oznacza respektowanie polecenia kontrolera, który prosi o pozostanie na miejscu kontroli lub innym wskazanym, do czasu przybycia funkcjonariusza Policji lub Straży Miejskiej.

Jeśli gapowicz zlekceważy polecenie kontrolera i podejmie próbę oddalenia się z miejsca kontroli, **pracownik MZK SA (kontroler) najpierw odwoła się do perswazji słownej, a dopiero jeśli nie przyniesie ona skutku, podejmie działania uniemożliwiające ucieczkę pasażera** (w praktyce może to oznaczać np. że stanie w drzwiach pojazdu, aby gapowicz nie wysiadł). Jeśli takie kroki wywołają agresję pasażera, a w konsekwencji zachowanie zagrażające zdrowiu pracownika MZK SA i bezpieczeństwu innych pasażerów, kontroler będzie mógł działać zgodnie z zasadami samoobrony adekwatne do sytuacji.

Art 33a.

7. Przewoźnik lub organizator publicznego transportu zbiorowego albo osoba przez niego upoważniona ma prawo:

1) w razie odmowy zapłacenia należności – żądać okazania dokumentu umożliwiającemu stwierdzenie tożsamości podróżnego.

2) w razie niezapłacenia należności i nieokazania dokumentu – ująć podróżnego i niezwłocznie oddać go w ręce Policji lub innych organów porządkowych, które mają zgodnie z przepisami prawo zatrzymania podróżnego i podjęcia czynności zmierzających do ustalenia jego tożsamości.

8. W przypadku, o którym mowa w ust. 7 pkt 2, do czasu przybycia funkcjonariusza Policji lub innych organów porządkowych, podróżny obowiązany jest pozostać w miejscu przeprowadzania kontroli albo w innym miejscu wskazanym przez przewoźnika lub organizatora publicznego transportu zbiorowego albo osobę przez niego upoważnioną.